

«Δράσεις προστασίας, διατήρησης και ανάδειξης της βιοποικιλότητας. Μελέτες πεδίου ενδημικών, απειλούμενων και εθνικής σημασίας ειδών της Ελλάδας»

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ

«In-situ προφίλ κινδύνων-απειλών, ex-situ δράσεις διατήρησης και νέοι μοριακοί δείκτες για τις απειλούμενες ενδημικές τουλίπες της Ελλάδας»

(Αρ. Πρότασης: 14875)

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

Γεώργιος Τσοκτουρίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός – “Δήμητρα”

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΡΓΟΥ

Οι τουλίπες είναι παγκοσμίως διάσημα καλλωπιστικά φυτά που πολλαπλασιάζονται κλωνικά. Ωστόσο, στην Ελλάδα υπάρχουν 15 αυτοφυή είδη, εκ των οποίων έξι τοπικά ελληνικά ενδημικά που απειλούνται με εξαφάνιση και προστατεύονται από το Ελληνικό Προεδρικό Διάταγμα 67/1981. Η παρούσα έρευνα θα επικεντρωθεί στα ελληνικά ενδημικά μέλη του γένους *Tulipa* που αξιολογούνται ως Κρισίμως Κινδυνεύοντα (*T. bakeri*, *T. doerfleri*), Κινδυνεύοντα (*T. cretica*, *T. hageri*, *T. orphanidea*) ή Τρωτά (*T. goulimyji*) και θα συμπεριλάβει και το Τρωτό υποενδημικό Βαλκανίων-Ανατολίας *T. undulatifolia*. Οι τύποι οικοτόπων των ειδών θα διερευνηθούν με στόχο τη συλλογή βολβών και ώριμων σπερμάτων για τη μακροχρόνια ex-situ διατήρησή τους στο Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων (Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός Δήμητρα). Για τα είδη εστίασης, θα γίνει διάγνωση κινδύνου-απειλών ανά είδος, φωτογραφική τεκμηρίωση της μορφολογίας τους (άνθη, φύλλα, βολβοί, σπέρματα) και των ενδιαιτημάτων τους καθώς και προσδιορισμός των περιόδων ανθοφορίας και καρποφορίας τους. Επιπλέον, για κάθε είδος θα αναπτυχθεί και θα εφαρμοστεί ένα νέο σύστημα μοριακού γραμμοκώδικα (DNA barcoding) με βάση τα πρόσφατα δημοσιευμένα γονιδιωματικά δεδομένα. Η ευθυγράμμιση αυτών των πλήρων γονιδιωμάτων χλωροπλάστη θα προσδιορίσει τις μεταβλητές περιοχές DNA που θα χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη ειδο-ειδικών ολιγονουκλεοτιδικών εκκινητών για την ανίχνευση διαφορετικών ειδών *Tulipa* με PCR, ως νέο εργαλείο μοριακής γραμμικής κωδικοποίησης. Για να ληφθεί δείγμα της γενετικής ποικιλότητας των ειδών εστίασης, θα συλλεχθούν αντιπροσωπευτικά φυτικά δείγματα για ex-situ διατήρηση και οικολογικά δεδομένα από το εύρος εξάπλωσής τους και γενετικά δεδομένα από 15 τοποθεσίες εντός ενός έτους (τουλάχιστον 45 ημέρες εργασίας πεδίου). Τα δεδομένα που θα προκύψουν θα διευκολύνουν τη μελλοντική αποκατάσταση τρωτών ή ελαττωμένων αυτοφυών πληθυσμών και μπορούν να συμβάλουν στη βιώσιμη αξιοποίηση των ελληνικών τουλιπών.
